

Комітет Верховної Ради України
з питань організації державної
влади, місцевого самоврядування,
регіонального розвитку та
містобудування

Рішення Комітету щодо
експертного висновку
до законопроекту № 11481

Згідно зі статтею 93 Регламенту Верховної Ради України, відповідно до предмета відання і за дорученням Голови Верховної Ради України, Комітет для підготовки експертного висновку щодо відповідності вимогам антикорупційного законодавства, розглянув проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо збереження цінної історичної забудови в населених пунктах» (реєстр. № 11481), поданий народним депутатом України Бондар Г. В. та іншими народними депутатами України.

Відповідно до пояснювальної записки, метою проекту Закону є визначення правових засад цінної історичної забудови як такої, яка не обов'язково належить до пам'яток культурної спадщини й щойно виявлених об'єктів культурної спадщини, але містить історичну цінність для відповідного населеного пункту. Також проект Закону має на меті надати повноваження органам місцевого самоврядування формувати переліки та встановлювати порядок використання територій цінної історичної забудови та значних історичних будинків, будівель і споруд, які формують цінну історичну забудову і традиційний характер середовища.

Комітет підтримує ідею збереження та захисту цінної історичної забудови. Разом з тим, Комітет звертає увагу, що положення проекту Закону потребують доопрацювання з метою обмеження дискреційних повноважень, що можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень.

У проекті Закону виявлено окремі положення, що містять корупціогенні фактори.

Проект Закону надає сільським, селищним, міським радам дискреційні повноваження щодо формування переліків цінної історичної забудови та встановлення власних вимог до використання таких споруд (зміни до статей 26 та 31 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»).

Запропоновані нові визначення «цінна історична забудова», «значна історична забудова», «рядова історична забудова» не містять чітких критеріїв віднесення будинків, будівель, споруд до цих типів забудови (зміни до статті 1 Закону України «Про охорону культурної спадщини»). Також проектом Закону не встановлюються будь-які вимоги та обмеження щодо порядку використання цінної історичної забудови.

Відсутність у проекті Закону прозорої процедури та критеріїв формування переліків цінної історичної забудови, які б обмежували дискрецію органів місцевого самоврядування, може призвести до зловживань місцевими радами. Зокрема, можливість довільного тлумачення положень закону дозволить кожній сільській, селищній, міській раді на власний розсуд визначати, чи включати певні будинки, будівлі та споруди до переліків цінної історичної забудови. Також зазначене дозволить органам місцевого самоврядування у будь-який час змінювати затверджені переліки.

Керуючись положеннями пункту 3 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», частини першої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет на своєму засіданні 19 листопада 2024 року (протокол № 172) дійшов висновку та прийняв рішення, що проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо збереження цінної історичної забудови в населених пунктах» (реєстр. № 11481) **в окремих нормах не відповідає вимогам антикорупційного законодавства.**

Голова Комітету

Анастасія РАДІНА

